

Moord op de Rotsen!

Felly van Vliet Mysteries

Door Sherry Marie Gallagher

Aisling Books
Mediator Media

Ook door Sherry Marie Gallagher

Boulder Blues – a Tale of the Colorado Counterculture

Dancing Spoons and Khachapuri – a Russian Tale

Copyright © 2009 door Sherry Marie Gallagher

Alle rechten voorbehouden. Geen deel van deze publicatie mag worden gereproduceerd, gedistribueerd, of vermenigvuldigd in welke vorm of op welke manier dan ook. Bij inbegrepen zijn: fotokopie, geluidsopname of andere elektronische of mechanische methode, zonder de voorafgaande geschreven toestemming van de uitgever, behalve in het geval van korte citaten in kritieken of beschrijvingen en bepaald ander, niet-commercieel gebruik zoals rechtenswege toegestaan is.

Deze roman is geheel een fictief werk. De namen, personen en voorvallen die in dit werk voorkomen, komen uitsluitend voort uit de fantasie van de schrijver. Iedere overeenkomst met feitelijke personen, levend of dood, en voorvallen of plaatsen berust geheel op toeval.

Aisling Books is een afdeling van Mediator Media. *Aislingbooks.nl* is geregistreerd bij de *stichting Internet Domeinregistratie Nederland*, Arnhem.

Voor meer informatie neem a.u.b. contact op met:

MEDIATOR MEDIA
R. SCHUMANLAAN 73
4463 BD GOES
NEDERLAND
E: info@mediatormedia.nl
W: www.mediatormedia.nl

Gallagher, Sherry Marie
Moord Op De Rotsen! – Felly van Vliet Mysteries
© Sherry Marie Gallagher 2009

ISBN 9789085703501
Eerst editie – 2nd printing
Omslag ontwerp / redacteur: Rob Bitter
Mediator Media, The Netherlands

Dit boek is opgedragen aan mijn broer Mark

EEN

Ik draaide me om en stootte mijn Perzische kat van het bed. Het dekbed, zag ik, was al half op de vloer terechtgekomen. En de creme-blauwe kleur kwam goed overeen met dezelfde gloed van de kat's zilveren vacht.

Ik tilde het dekbed op en keek recht in haar gouden ogen. Ze waren als kleine maantjes, en ze starden terug naar mij. De kat knorde, nauwelijks miauwend terwijl ze naar me terug sprong. Ik liet mijn hand over haar rug gaan terwijl zij naar de vensterbank doorgleed, haar lichaam tegen het vensterglas met haar vacht alle kanten op. Het was daar erg nauw maar genoeg ruimte voor een kat om daar te zitten en over het water uit te kijken dat mijn woonboot in een rustgevende beweging heen en weer deed gaan, een beschermd gevoel.

Het was koud voor de zomer maar ik wende al snel aan het natte regenachtige weer dat iedereen af en toe van top tot teen doorweekte. De vochtigheid kroop zelfs naar binnen. Ik voelde elke beweging in mijn gewrichten, leek het wel, wat vreemd was want ik was nog jong genoeg om geen reumatische klachten te hebben. Ik ademde uit en kon zelfs in het nachtelijk donker kleine wolkjes damp onderscheiden. Ik trok het dekbed tegen mijn kin. De warmte ervan verleidde me om terug te gaan slapen. Het was pas enige tijd later dat ik half wakker werd terwijl ik stemmen hoorde. Hun verhitte woordenwisseling werd harder en zachter in vlagen. En ik hoorde hun woorden, ofschoon onverstaanbaar, weerkaatsen van woonboot naar woonboot. Ik deed mijn licht aan en ging rechtop zitten, mijn dekbed daar om mijn lichaam waar het niet bedekt werd door mijn nachthemd. Ik trok het nog meer tegen me aan, terwijl ik wilde dat ik flanel droeg in plaats van zijde. Ik rilde een beetje en kroop naar het raam terwijl ik het dekbed met me mee sleepte. Mijn kat zat nog steeds op de speciaal gemaakte vensterbank. Deze woonboot was gelukkig een uitzondering met grotere ramen die mijn boot, die anders vrij duister geweest zou zijn, vulden met licht. Ik hield mijn gezicht bijna tegen het koude glas naast de warme vacht van mijn kat. Ze bewoog zich niet, haar ogen gefixeerd op de kleine golven die tegen de rotsen aan liepen langs de kustlijn. Een zeemeeuw vloog langs, haar klaagzang kwam overeen met het met hoorbare gekrijs van stemmen die blijkbaar van een verlichte huiskamer van de woonboot verderop kwam. Ik hoorde het geluid van brekend glas over het water, een deur die dicht sloeg en een boze stem en het kletterende geluid van een loopplank en het zware klossende geluid van wat ik dacht dat het laarzen konden zijn. Een hond blafte in de verte langs de kade. Toen hoorde ik een plons. Of was dat wel zo? Mijn ogen deden pijn van het zoeken en turen door het glas. Ik spitste mijn oren

niet zeker wat ik gehoord had. Niets meer. Nee, niets. Alles was stil behalve het kabbelende geluid van golven langs de monding van de Blackwater rivier. Mijn Perzische kat sprong van haar plek om midden op het bed een plekje te zoeken. Ik ging zelf ook liggen, keek nog even naar haar en viel in slaap.

Een van de plaatselijke bewoners kwam langs de volgende morgen. Met deze licht irritante gewoonte om onaangekondigd binnen te vallen had ik al kennis gemaakt. Ik was al op en had al gedoucht toen ik heel licht de boot op en neer voelde gaan. Buiten adem, en zwaar ademend kwam mijn bezoeker dreunend over de loopplank en het voordek. Het geluid van strompelende stappen daarbij gaf het een vreemde, bijna muzikale mix.
O nee, schoot door mijn hoofd.

“Hallo, hallo. Ik hoop da’k je niet stoort.” Ik herkende onmiddellijk de zangerige stem van mijn huisbazin, de weduwe Donnelly.

Ik fronste naar het grote silhouet van de vrouw wier reputatie me in iedere winkel, café en groentewinkel op de markt volgde. En ik had eigenlijk geen zin om me te laten zien.

“Waar zit je, schat?” zou de groenteboer vragen.

“*The Swallow*,” zou ik antwoorden.

“Oh, kletstante’s Donnelly’s boot, bedoel je?”

Die grap hoorde ik overal, maar ik was niet helemaal eerlijk. Deze dame op leeftijd was helemaal niet slecht gehumeurd. Ze hield er alleen van om haar tong te laten bewegen en dat deed ze dan ook. Ik stapte uit de schaduwen en opende de schuifdeur naar het voordek. Het eerste dat me opviel was het heerlijke aroma dat ontsnapte aan de mand die ze onder haar arm had. Woorden kunnen niet beschrijven wat de geur van vers gebakken scones alleen al met je doet, het gaf me onmiddellijk het water in de mond. Voeg een kwak romige boter aan Ierse jam toe en je hebt de smaak van de hemel in een gebakje. De voet van het Donnelly-mens was al over de drempel toen ik me realiseerde dat ze mijn zintuigen compleet in haar greep had genomen. Ik kon niets anders doen dan haar binnen te laten.

Dus, wat deed ik eigenlijk op de Swallow? Ik vond deze woonboot te huur via een oude vriend van de familie die in Kenmare woont, een leuk, echt Iers stadje dat aan de kop van een lange inham ligt. Aidan Robinson was diverse keren op bezoek geweest in mijn woonboot in Holland, waar ik permanent woon te midden van de kanalen van Leiden. Om me een plezier te doen vanwege mijn voorliefde voor woonboten had hij de advertenties in de kranten er op

nageslagen, en het was dankzij zijn volharding dat hij toevallig de Donnelly-boot tegen kwam zo dicht bij de school. Het was een goede 'deal' en een mooie locatie. Hij was er zelf gaan kijken, en hij vond het ideaal. Hij haalde me af op het vliegveld van Cork en nam me mee om de eigenaresse te ontmoeten. De oude weduwe zag me meten zitten, zeker toen ik haar met een knipoog vertelde dat ik een behoorlijk bereisde polyglot was die met de hoed in de hand nogal wat landen gezien had. Ik vertelde haar verder dat ik betrokken was bij een vijf wekelijks seminar op het plaatselijke 'community college' vlakbij haar bovenaan de heuvel. Zij hield ook van katten, ze had er zelf drie in haar kleine aanleunwoning net naast het stadscentrum. Ik wist dat de overeenkomst gesloten was toen ze mijn hand pakte. Zonder los te laten vertelde ze me dat ze de boot niet zomaar aan iedereen verhuurde.

En zo zat ik hier in de oude weduwe's pas gerenoveerde tweede-huisje-op-het-water, dat ze best leuk had aangekleed en waar ze aan refereerde als haar pensioentje. Ik nam aan dat de Swallow een aardig zakcentje binnen bracht. De onderkant had ze zwart laten verven met regenboogkleurige zijpanelen. Er was een zeilbootje aangemeerd aan de zijkant dat iets vrouwelijks had vanwege de roze reddingsboei. De woonboot betekende voor mij een stukje comfort en ze was goed ingedeeld zoals alle woonboten zouden moeten zijn met een woongedeelte met schrootjes tegen de wanden en gezellige erkers met vensterbanken die rondom voorzien waren van bruin en steenrood geblokte gordijnen. De keuken was compact maar ruim genoeg voor een kleine eettafel met stoelen. De Ierse smaak voor groen was volop aanwezig in contrast met de muur bij de gootsteen die tegels had in de kleur van Chartreuse likeur.

De oudere eigenaresse deed haar gebloemde sjaal af en trok haar enigszins verschoten jasje van Harris tweed uit. Ze drapeerde het kledingstuk over de stapel kussens op het einde van de bank. Mijn Pers sprong bovenop het meubel en begon te snuffelen en niezen, waarschijnlijk vanwege de lucht van de katten van de weduwe. Ze begon de jas te kneden met haar klauwtjes en ik wilde een beweging maken om haar weg te jagen, maar de weduwe hield me me hoofdschuddend en met een glimlach tegen, terwijl het wollige lijfje zich installeerde op haar jas, tevreden als een kip op een nest met eieren.

De oudere vrouw draaide zich naar me toe toen ik opstond en naar de kleine keuken ging. "Heb je het nieuws gehoord, van dat ongeluk?"

Ik was thee aan het maken. "Wat zei u, mevrouw Donnelly?"

"Het ongeluk," herhaalde ze.

Ik nam de theepot van het fornuis en schonk twee mokken royaal vol met wat min of meer de nationale favoriet was, een gouden thee die rook naar vochtige

lerse grond met een vol aroma. Ik moest mijn thee wat aanlengen met water omdat ik niet kon wennen aan het mossige en lichtzure nasmaak. De gewoonte om melk in de thee te doen om de bittere smaak te verzachten kon ik ook niet waarden.

Ik liep het keukentje uit en naar haar toe. "Hoezo ongeluk?"

Ze keek me strak aan om er zeker van te zijn dat ik haar begreep. "Er is iemand verdronken," zei ze, een beetje harder deze keer.

Ik naam aan dat ze dacht dat ik een hoorprobleem had, of misschien was het dat ze mijn licht Nederlands accent hoorde en dat maakte dat ze met stemverheffing ging praten, wat anderen ook vaak deden. Mijn gedachten waren eigenlijk even ergens anders. Ik dacht terug aan de geluiden van afgelopen nacht en wat er op slechts enkele tientallen meters van ons vandaan gebeurde was.

De weduwe liep onzeker naar de kersenhouten eettafel en trok een van de bijpassende stoelen naar haar toe, liet haar zware lijf in de stoel vallen terwijl ze een licht kreunend geluid maakte zoals mensen op leeftijd dat kunnen doen.

"Sorry, ik ben onbeleefd," zei ik. "Gaat u alstublieft zitten. En wat hebt u voor me meegebracht deze keer? U had echt niet al die moeite moeten doen."

Ze glimlachte terwijl ze het doek van haar mand weg trok zodat vier flinke en knapperige scones te zien waren. "Geen moeite, hoor. Elk excuus en d'r is toch niemand om wat voor te bakken, enkel voor mezelf en de katten."

Ik boog me over haar vers gebakken heerlijkheden terwijl ik snoof. "Ze ruiken lekker. Melk en suiker?"

"Zeker, geweldig, meiske."

Ik kwam terug met de melk, suiker, boter en jam en twee kleine borden. Ik had nog een andere bezoeker. De kat had haar plekje op de bank verlaten en zat nu op de tafel wat de oude dame allerlei geluidjes naar haar aan het maken was. Met de oren naar achter trok de ondeugende kat haar neus in de lucht en niesde nog voor dat ik haar met een uitbrander van de tafel kon sturen. Mevrouw Donnelly snurkte met een lachje en wierp de kat een stukje gebak toe. De Pers snuffelde er voorzichtig even aan en keek omhoog naar ons met wat ik alleen kan beschrijven als een uitdrukking van ongeloof.

De weduwe snurkte opnieuw. "Er is geen paté voor je vandaag, kleine prinses!"

De kat verloor interesse in het vreemde voedsel en liep weg terwijl de weduwe naar me terug draaide met het nieuws waarvan ik dacht dat het de reden van haar bezoek was deze morgen. Wat volgde was een woordenstroom in een zangerig, plaatselijk dialect waarvan de cadans van nauwelijks voor een buitenstaander te bespeuren tonen over me heen kwam. Ik leunde naar haar toe terwijl ik probeerde, zo goed als ik kon, het allemaal te begrijpen, tot ik terug moest vallen op liplezen voordat ik terug leunde en het maar opgaf.

“Sorry, mevrouw Donnelly. Zou u wat langzamer kunnen spreken?”

“Ach, ik blijf vergeten dat je van Holland bent, schat.” Haar stem werd hoger en pijnlijk scheller terwijl ze haar zinnen op een duidelijk verstaanbare manier uitsprak.

Ik kreunde maar glimlachte vriendelijk. “Het is uw prachtige lokale dialect,” zei ik. “Mijn oren moeten daar nog aan wennen, ben ik bang.”

“Tuurlijk, ‘tuurlijk.” En ze verhoogde haar stemvolume zonder te vertragen. “Dat komt door je mooie haar, denk ik, kastanjebruin, toch? Je zou door kunnen gaan voor een van ons.”

“Maar met een achternaam als van Vliet,” zei ik met een knipoog, “hoe kan ik voor een Ierse doorgaan?”

“Mooie naam, dat. En heeft dat nog een betekenis ook? Een vloot met schepen, of zo?”

“Het betekent eigenlijk een waterstroom.”

“En nu zit je hier op de rivier, nietwaar?” Haar grijze ogen lichtten op. “Ah, da’s leuk.”

“En het is hier zo’n mooie haven ook.” Ik nam een slokje van mijn thee en brak de *scone* die ze me aanbood langzaam in stukjes. “Ik hou van het zuidwesten, hier.”

“En je Engels is zo netjes, als je het een oude vrouw niet kwalijk neemt dat ze dat zegt.

“Ik doe mijn best.” Ik voelde dat ik begon te blozen door deze niet verwachte complimenten, omdat complimentjes in mijn land vaak een gêne oproepen. Maar ik moest zeggen dat ik eigenlijk het leuk vond.

“’t Was een van die bootmensen die het lijk gevonden heeft,” zei ze met haar mond vol.

“Een lijk, zeg je?”

“Door die bootmensen.”

“Bootmensen?”

“Aye.”

“Wie zijn dat? Ik heb nog nooit van ze gehoord.”

“Die hebben allemaal van die beschilderde boten. Woonwagenbewoners op het water – ‘rivier ratten’ – worden ze soms genoemd. ‘t Was een van hun, die Declan, die het lijk gevonden heeft dat met het opkomend getij aangespoeld was.”

Ik probeerde opnieuw te denken aan de geluiden die me wakker hadden gemaakt, maar het lukte niet goed. “Dat is verschrikkelijk,” zei ik.

Ze hoestte hol, een maakte een gebaar met haar hand alsof ze de kat wegjoeg zoals ik dat had gedaan. Maar mijn Nikki had ons gezelschap al verlaten en lag nu te slapen tussen de jas en meerdere kussens op de bank tegenover ons. “Ik heb ze nooit vertrouwd,” mompelde ze.

“Nee, ik bedoel het lijk dat ze gevonden hebben. Dat is verschrikkelijk nieuws. Je denkt toch zeker niet dat die bootmensen er iets mee te maken hebben?”

“En waarom niet? Ze zorgen ervoor dat ze alles van je te weten komen, zeker is zeker.”

De weduwe propte de rest van de *scone* in haar mond en kauwde er langdurig op. Ik heb me altijd bevoorrecht gevoeld om een sociolinguïst te zijn. En, wanneer ik kan, bestudeer ik een cultuur, maar ook hoe die cultuur zichzelf uitdrukt door haar tekens en symbolen. Die zijn niet altijd gesproken taal omdat vaak ook lichaamstaal iets uitdrukt - zelfs uitschreeuwt – wat het gesproken woord niet heeft gezegd. En het gaf me zo’n kick dat juist een van deze ‘bootmensen’ waar de weduwe het nu over had, me uitgenodigd had op de koffie juist de dag ervoor.

Rita, zoals ze zichzelf noemde, was een klein gebouwd vrouwtje en donker als een van de legendarische schaduw mensen van de Pictische stammen, lang geleden. Maar, behalve de oud-Keltische tattoo van een kleine vogel net onder haar sleutelbeen, zag ze er modern uit met haar jeans, Nikes en roze gehaakte jumper. Ze zette me neer op een pluche bank met witte kleedjes en presenteerde

me een kop thee van een porseleinen servies dat ik niet anders dan kon bewonderen. Toen ik met mijn vinger over de geglazuurde en vrolijk geschilderde klavertjes ging, vertelde ze me dat het Belleek was, een ontwerp dat blijkbaar echt uit Ierland kwam. En ze lachte erbij met behoorlijk verkleurde tanden, maar het was in ieder geval een aardige lach. En ik kon niet anders dan een gevoel van trots in het bezitten van het servies bij haar bespeuren. Vlak erop deed ze voor mijn gevoel iets vreemds. Ze stond erop de theeblaadjes te lezen, een ervaring die, hoe leuk het ook was, me toch wat griezelig leek. Ik nam aan dat het gevoel door een onderdeel van haar aanwezigheid kwam, zo vreemd voor me dat ik sterk het idee had te maken te hebben met een raafachtig wezen dat die me aan het beheksen was en klaar stond mijn ogen uit te pikken. En ik merkte dat ik onbewust rilde.

“Loopt ‘r iemand over je graf?” onderbrak de weduwe mijn gedachten.

Ik richtte me opnieuw op haar, het grote lijf nog steeds in een stoel bij de keukentafel naast me. We gebruiken vaak zo’n zelfde soort uitdrukking in het Nederlands: *kippenvel hebben*. Ze keek me onderzoekend aan.

Toen ik haar voor het eerst ontmoette, vertelde de weduwe hoe zij en haar echtgenoot, zoals ze zei, ‘heel wat leuke jaren’ met elkaar hadden doorgebracht op de Swallow. Maar misschien waren deze jaren niet altijd zo leuk geweest. Ik kon me voorstellen dat er wellicht een goede reden was voor haar vooroordelen ten aanzien van deze bootmensen, waar ik zo weinig van afwist.

“Vertel me van dat ongeluk.” Ik schoof mijn bord en kopje opzij en met ellebogen op de tafel en mijn kin rustend in de palmen van mijn handen, luisterde ik benieuwd.

Ze keek over haar schouder alsof er een geest stond voordat ze fluisterde: “‘t Was de jonge Tricia Calloway.”

Het kippenvel gevoel kwam terug.

“‘t Was Tricia Calloway,” herhaalde ze. “Die op haar vader’s boot daarginder verbleef. O, de familie is er kapot van, zoals je je kunt voorstellen, ze was nog zo jong.”

“Weten ze, ik bedoel, de politie, of deze bootmensen, weet iemand wat er gebeurd is?”

Ze trok haar schouders op. “Mijn Jimmy en ik, we kenden Brendan’s vader Teddy en zijn vrouw Mary erg goed. En we hebben een behoorlijk aantal huizen te danken van de Calloways, die nu best wel prijzig zijn. Die Brendan is een

belangrijk man in deze omgeving. En al zijn kinderen groeiden prima op, allemaal, maar geen enkele had geldproblemen. Kleine Patricia, die..." ze zuchtte ze en pauzeerde terwijl ze een kruis sloeg, "die net verdronken is..." Ze pauzeerde opnieuw en mompelde; "Al die kinderen groeiden op zee op. Ze waren zehonden net als de rest hier. Drie van de jongens zijn vrijwilliger bij het reddingsbootstation. En hun Chris, hij zit bij de 'Garda C osta', de kustwacht van Cork."

Ik zei; "Wat een toeval. Mijn vriend Aidan en zijn neef werken voor de kustwacht van County Kerry."

"Is dat zo?" Haar stem werd iets warmer alsof de connectie iets voor haar betekende. "Is hij misschien je liefde?"

"Nee, nee." Mijn woorden bleven in mijn keel steken. "Hij is gewoon een vriend en onze families kennen elkaar al heel lang. Ze hadden allemaal hondenkennels, weet je."

"Nou, dat zit wel goed, lieverd. Je vindt wel een man. Je bent nog jong genoeg."

Hoe kreeg ze het toch voor elkaar om me te laten blozen? En ik vond dit eigenlijk een vervelend moment. "Geloof me, mevrouw Donnelly, een vriend is geen probleem. Een intieme relatie is vergt heel wat meer investering."

Ze barstte uit in lachen, een lach die uit haar binnenste leek te komen, zodat haar buik er van schudde. Ik begon van weeromstuit ook te lachen toen ik haar zo zag. "Jij bent ook een cadeautje, echt wel," zei ze terwijl zij haar ogen droog wreef. "Maar het is geen toeval dat veel van ons hier hun bestaan aan het water ontlenden. Het is een deel van ons, da's zeker. 't Zit in ons bloed. De Calloways zijn niet anders dan de rest. Dus, hoe kan er een van hen verdrinken terwijl zij zo met het water opgegroeid was?"

Mijn *scone* leek droger in mijn mond dan ze echt was. Ik kuchte en pakte mijn thee om vervolgens een slokje te nemen van de straffe vloeistof die me even deed rillen. Tricia Calloway was een van de medewerkers van het talentencentrum geweest waar ik op dit moment les gaf. Of, ik moet eigenlijk zeggen, ze was een van de groep van jongere docenten, deze zomer ingehuurd door het instituut om voor een vakantieprogramma les te geven op de locatie van het 'community college'. Het was een gebouw met voldoende faciliteiten, maar niet zo groot als in Cork of Waterford. Dus Tricia's dood zou niet zo snel vergeten worden en de eerstkomende tijd zeker in de gedachten van menige dorpling blijven. Maar wat was er dan eigenlijk gebeurd? Was het echt een ongeluk of, meer naar mijn idee, kwaad opzet? Dat is wat ik uit zou moeten zoeken.

Ik keek weer naar de weduwe, maar zag dat ze geen aanstalten maakte om weg te gaan. Dus keek ik naar de klok aan de muur terwijl ik opstond van mijn stoel, haar complimentjes gevend voor de heerlijkje gebakjes die ze mee had gebracht.

“Geen moeite, geen moeite,” antwoordde ze.

Ik hoopte dat ze de hint had begrepen en ook op zou staan. In plaats daarvan, zoals oudere dames dat kunnen doen, bleef ze zitten en maakte een opmerking die nergens opsloeg, iets over een prijzenoorlog tussen supermarkten. Ik ben een geduldig mens, ja, maar er is een grens. En die werd steeds duidelijker toen ze doorging met praten over de bijzonder warme zon deze morgen. Ik kreeg het toch voor elkaar om haar de deur uit te werken, midden in haar opmerking over Ierland's zeven en twintig kleuren groen. Ik zwaaide niet, maar bedankte haar opnieuw voor de scones voordat ik zachtjes het slot op de deur schoof en zuchte van opluchting. Nu kon ik me eindelijk klaarmaken voor mijn dag. Ik stopte even om te kijken naar het kleine groepje boten dat net buiten mijn raam aangemeerd lag en ik glimlachte tevreden. Ondanks de tragedie van de dood van Tricia Calloway was ik me bewust waarom ik hier op bezoek was gekomen met enkel een zwak excuus voor werk om mijn verblijf hier mogelijk te maken. Het was alleen voor het uitzicht. Van waar de Swallow was aangemeerd lag, kon ik net de brug van Youghal zien. Gebouwd van steen en later voorzien van fortificaties, overspande ze de mond van de rivier Blackwater en haar waterweg verder het binnenland in.

Met een bevolking van minder dan 10.000 inwoners had de Ierse VVV Youghal aangewezen als een cultuurmonument vanwege haar vele historische gebouwen en monumenten binnen haar stadswallen, die dateerden van een negende-eeuwse Noorse nederzetting toen de plaats gebruikt werd als een uitvalsbasis voor rooftochten op dorpen en kloosters langs de zuidkust. Youghal lag op de kustlijn van oost Cork en in de plaatselijke katholieke kerk van St Mary, zichtbaar op een heuvel, uitkijkend over de stad, was nog steeds in een van de stenen de omtrek van een Vikingschip te zien.

Er was nog meer geschiedenis verbonden aan dit stadje, een plaats van opstand en bloedvergieten. De Ierse *chieftain* van deze aantrekkelijke haven, vocht, gesteund door de Engelse koning en koninginnen, in verschrikkelijke veldslagen met de Normandiërs die hem uiteindelijk overrompelden. Ik zag nu echter weinig van het woeste verleden van dit slaperige dorp terwijl ik langs de brug heen keek en de lucht erachter, waar een prachtige zon door recente regenwolken heenbrak. De achterblijvende vochtigheid glinsterde over de heuvels en valleien als sprankelende dauwvliegjes. Kon ik werkelijk zoveel kleuren groen zien? Nou, in ieder geval, vier of vijf, dacht ik. Het zonlicht werd onderbroken door schaduwen van daken, zonder twijfel huizen die Brendan Calloway en zijn vader hadden gebouwd en het creëerde een spectrum van blauwen, roden en bruinen. Hemel

op aarde leek Youghal. En ik hield ook van die naam die ‘taxushout’ betekent in het Ierse Gaelic, een klank die mooi in mijn oren klinkt omdat ik linguïst ben, ook een klank die meer lijkt op een Amerikaanse ‘hillbilly’ groet, zoals: ‘Y’awl come back now, y’hear!’ Ik kon het nauwelijks zeggen zonder dat ik moest glimlachen.

Toen ik gisteren door de stad wandelde kwam ik *Eochill’s huur-een-scooter* tegen, op een steenworp van de kloktoren aan de grote markt. Toen ik de volgende dag terug kwam om een brommer te huren hoorde ik van de winkelbediende dat ‘Eochill’ de Gaelic versie was van de later verengelste naam ‘Youghal’. Ik ontdekte ook de ‘Nook’, een goed bevoorradde slijterij en klein café, die de beste eigengemaakte appelkruimeltaart serveerde die ik ooit had geproefd. Voor mijn dikke kleine Pers vond ik op mijn winkeltrip haar favoriete brokken samen met een aarden schaal waar ‘puisín’ op geschreven stond, waarvan de eigenaar me vertelde dat het ‘poes’ betekende. Omdat ik me met taal bezig houd wist ik dat de Keltische talen ieder hun eigen tak aan de Indo-Europese taalboom hebben en Latijn in het Gaelic niet zo voorkomt. Maar het Latijnse woord ‘pisces’ wat ‘vis’ betekent, leek er wel wat op, dus op wat mijn kat zo graag lust. De schaal was daarom in ieder geval een interessant taalspelletje voor een linguïst en haar verwende kat.

Na afgewassen te hebben trok ik een linnen jasje aan over mijn Franse sweater, en het beeld van Amélie, de jonge, slimme Parisienne, uit een film met dezelfde naam, die, net als ik, haar weg in de liefde nog niet helemaal gevonden had, drong zich aan me op. Nee, ik zag er eigenlijk wat meer zakelijk maar toch ‘trendy’ uit wat me beter stond dan de keuzes in kleding van wat oudere collega’s, met hun polyesterachtige rokken en jaszjes. Ik was te eclecticisch voor hun conservatieve kledingstijl en een beetje modieuzer. En verder had ik altijd al het idee gehad dat polyester niet goed voor je is.

Ik sloot de deur naar het voordek af, ofschoon de weduwe me verzekerd had dat dit nooit nodig was. Na het verontrustende nieuws over Tricia Calloway voelde ik me wat ongemakkelijk en had ik de ramen ook goed afgesloten. Ik liep de loopplank af, die soms door het getij behoorlijk steil omhoog of omlaag ging, en liep naar het plein om mijn brommer op te halen die briljant- blauw stond te glimmen in de zomerzon, zo blauw dat ik hoopte dat het alle regenwolken weg zou jagen. Ik stapte erop en liet hem even toeren maken voor ik weg reed in de richting van het Community College van Youghal.

Het hoofd Communicatie en Schoolzaken hield een ‘seminar over de hedendaagse volkscultuur’, wat een enigszins hoogdravende benaming was voor mijn onderwerp ‘kritisch denken’, en had me uitgenodigd om twee keer per week als gastspreker op te draven gedurende het vijf-weekse programma. En ik had die kans graag waargenomen. In Europa komt zo’n zomerprogramma niet vaak voor omdat de zomer in het onderwijs toch wel als vakantieperiode wordt gezien. Ik

vond het echter een leuke mogelijkheid om 'native' te gaan met reiskosten betaald.

Om een beetje binnen het thema van het seminar te blijven, had ik mijn serie lezingen 'tekenen van moderne denkwijzen in de westerse wereld' genoemd. Ik wilde het onderwerp zo breed mogelijk houden om verschillende taalkundige en culturele concepten te omvatten. Ik wilde ook met een klapper beginnen, met iets opvallends en interessants. Omdat dit hier een cultuur was met een vrij recente geschiedenis van hongersnood en massale emigratie, zouden zaken met betrekking tot voedsel heel dicht aan het Ierse hart liggen. En ik dacht dat het wel leuk zou zijn om te spreken over de moderne fast-food cultuur en de negatieve effecten van reclame. De studenten, soms volwassenen, die zich voor mijn onderwerp hadden ingeschreven, bleken onspannen maar betrokken, en ik hield ervan hun gezichten te bestuderen terwijl ze deelnamen en hun overdachte vragen stelden in plaats van er ongeïnteresseerd bij te zitten. Dus vond ik het ook leuk toen de eigenaar van een 'fish and chips' kar een van de themapunten met mij bediscussieerde. En toen meerdere studenten in de discussie mee kwamen vond ik het geweldig.

Vandaag had ik een discussie gepland rondom de MTV cultuur waar ik zou spreken over wat deze specifiek Europees maakte in tegenstelling tot de oorspronkelijke Amerikaanse uitzendingen. Behalve de 'fish and chips' man was er slechts één andere student van rond de veertig, een verpleegster die wilde overstappen naar het reclamevak. Dat was niet zo'n vreemde omslag in haar carrière als je zou denken, want ze hield zich al bezig met de PR van het ziekenhuis. De rest van de groep was net zo jong, of zelfs jonger dan de docenten die het taleninstituut ingehuurd had voor het 'summer school' programma. Ik wilde dus dit onderwerp net zo aantrekkelijk hebben als het vorige was geweest, of hopelijk zelfs meer. Ik zou eindigen met een herhaling hoe waarneming en interpretatie op zoveel manieren een gemeenschap en haar cultuur beïnvloeden.

Als ik de brommer niet had gehuurd zou ik een flink eind hebben moeten lopen naar het college. Het hebben van een brommer betekende dat ik vele malen sneller was dan een persoon te voet. Wat dus zeker de onkosten van de huur waard was. Ik parkeerde in de stalling van de campus en zette de brommer op slot. Daarna liep ik over het asfalt naar de open deur van de cafetaria waar ik onmiddellijk getraceerd werd op de geuren van de school: aangelengde koffie, verbrande toast en overrijp fruit, vermengd met de geur van bordenwissers, potloodslijpsel en papier. Ik haastte me naar de dubbele deuren van de van de gemeenschapsruimte maar moest toen me door een opstopping van Spaanse tieners-met-pauze manoeuvres. Al de studenten die zich in het donker van het gebouw ophielden hadden eigenlijk lekker met hun vrienden op het stenen muurtje voor de school in de zon moeten zitten met hun koffie en thee. De Spaanse tieners, met hun, door de Mediterrane zon gebruinde huid vielen hier in

Ierland volkomen uit de toon. Aan hun voeten, op de uitgestrekte en zonovergoten stukken gras lagen er nog meer die ook onsnapt waren aan hun tijdelijke gevangenis. Ze hadden al snel geleerd net als ik dat je in Ierland vlug ieder plekje zonlicht in beslag moet nemen om te ontsnappen aan depressies veroorzaakt door te veel mist en regen.

Ik liep door de verder half-verlaten gangen en nam de brede, fel geel geverfde maar uitgesleten cementen trap naar de eerste verdieping. Wat was dat toch dat onderwijsgebouwen wereldwijd zo'n voorkeur hadden voor primaire kleuren, zelfs hogere instituten? De geur van de school hing hier ook zwaar in de gangen: de lucht van achtergelaten appels die al bruin kleurden in een mix met de chemische geuren van viltstiften en drukinkt en schoonmaakmiddel. Direct boven de grote kantine op de begane grond was het bistrocafé, een veel rustiger plek voor docenten en regelmatige gasten waar geen enkele student in zijn vrije tijd rond mocht hangen, had ik begrepen. En daar zag ik hun leerkrachten zitten, sommige met een verpakte lunch, op een kunstleren bank vlak bij de tafels. Ze keken op en groetten me terwijl ik een cappuccino bestelde. Ze waren zo vriendelijk tegen me geweest op mijn eerste dag, ze hadden me toegelachen en me uitgenodigd bij hun te komen zitten. Alleen was hun huidige gemoedgesteldheid nu veel somberder. Een van hen zat te huilen en een ander troostte haar, zelf met tranen in haar ogen. Ik vond dit enigszins een gênant moment omdat ik eigenlijk een buitenstaander was. Ze hadden zonder twijfel gehoord van de dood van hun collega en waren op zachte toon met elkaar in gesprek toen ik er bij ging zitten.

"Jij huurt de Donnelly boot, nietwaar?"

Ik keek de knappe blondine aan die tegen me praatte. Mijn eerste indruk was dat ze net als een Nederlandse vrouw recht door zee was. Ze stak haar hand uit en introduceerde zichzelf als Sinead McNeela.

"Al een week," antwoordde ik.

"Dat oude mens, wat een babbels heeft die. Ze kletst de oren van je hoofd."

"Dat had ik in de gaten," zei ik terwijl ik begon te glimlachen. "Je had me kunnen waarschuwen."

"Geloof me, dat zou ik gedaan hebben als ik je eerder had leren kennen."

"Het is vreemd wat er gebeurd is." Mijn ogen dwaalden af naar een meisje met bruin haar en zware wenkbrauwen, dat er uitzag als een van de studenten. Ik vroeg me af hoe zij zich met zo'n kleine gestalte kon handhaven in een school vol met ongezeglijke tieners.

Sinead zei, "Heb jij iets gehoord?"

"Vreemd dat je dat zegt." Maar voor ik verder nog iets kon zeggen werden we gestoord door een student die binnen kwam rennen, en aan de blondine vroeg om haar te helpen een verloren iPod te vinden die in een van de klassen achtergebleven was. Nadat ze weg waren antwoordde ik, "Ik hoorde geluiden."

"Wat voor geluiden?" Ze luisterden plotseling allemaal.

"Ruzie maken, een deur die dicht sloeg. En later dacht ik een plons te horen."

"Een plons?" Een van de docenten, haar naam was Ellen geloof ik, trok haar wenkbrauwen op. Haar koperkleurige haar deed me in een flits aan een nicht van me met dezelfde naam denken.

"Ja, maar ik ben er niet zeker van. Ik lag te slapen toen ik door het geluid wakker werd."

Sinead kwam terug met rollende ogen. "Probleem opgelost, godzijdank. We vonden de iPod van Lina onder haar stoel." Ze keek snel op haar horloge van een nogal duur merk, zag ik, met een zilveren gegraveerde kastje die om haar pols zat met een zacht leren groen gekleurde bandje. Ze zuchtte. "Tijd om te gaan, jongens."

De taalkundige in me vond zo'n typische uitdrukking leuk, en soms betrapte ik mezelf erop dat ik ze ook was gaan gebruiken. Hierdoor werd ik thuis vaak het mikpunt van allerlei grappen, vooral wanneer ik met vrienden uit was en bestemming door de drank wat vroelijker was geworden. Een paar vriendinnen had me bijvoorbeeld verleid tot een spelletje darten. "Okay, lads," had ik zonder nadenken gezegd. De rest van de avond hadden ze me lachend 'lad' genoemd. Ik vond in ieder geval die uitdrukking wel leuk lers, vooral omdat er geen mannen aanwezig waren die dag behalve een enigzins knorrig uitzienende onderhoudstechnicus aan een kleine tafel aan de andere kant van bistro. Sinead had hem de bijnaam 'Gabe O'Phun' gegeven. Ik weet niet of ze dat ter plaatse verzon of dat ze het ergens anders had gehoord, maar ik wist dat ik nooit meer op dezelfde manier naar die man kon kijken die ik, zijn thee slurpend, daar voor me zag.

Ik zei iedereen gedag en verliet de bistro met mijn gedachten al bij de projector van de lesruimte. Ik hoopte dat alles goed zou werken. In de zomer kon dit een probleem zijn met weinig ondersteunend personeel. Een buitenlander zijn kon het ook moeilijker maken, zeker als ze het aan je uitspraak hoorden en je daardoor niet helemaal serieus namen. Ik kon me herrineren dat ik eens gastdocent was aan een school waar de onderhoudsploeg zich op de meeste middagen

afzonderde om te kaarten. En al gauw kreeg ik gevoel dat ze me liever kwijt waren als de lichten het weer eens niet deden of de computers inlogproblemen hadden.

Terug in de hal op de eerste verdieping, moest ik door een paar dubbele deuren, waarvan dat de rubberen uiteinden een slissend geluid maakten als ze elkaar tegen kwamen bij het sluiten, daarbij ieder geluid smorend dat van buiten kwam. Ik stapte naar buiten en liep bijna tegen een man aan die niet oplette omdat hij met zijn neus in de lucht liep, zijn kleding gekreukt en slordig, met een overhemd dat al lang geen strijkbout had gezien, leek het wel. Ik wist dat de leren niet echt modieus ingesteld waren maar deze slordige combinatie van overhemd, gekreukt jasje en corduroy broek was niet om aan te zien. Enkel zijn zwarte trainingsschoenen en riem pasten wat de kleur betreft bij elkaar.

Ik hield me in terwijl ik de snelle op en neergaande beweging bestudeerde van zijn sikje in een gezicht zonder kin.

Hij gaf me een kort knikje en liep verder. Ik kwam daarna aan bij de gesloten deur van mijn lesruimte en draaide de sleutel om nog even over mijn schouder te kijken. En ik zag hem een opmerking maken naar de docent die achter me liep.

“Je moet toch wel proberen op tijd in de les te zijn, Ellen,” zei hij met enige minachting.

Ik voelde met haar mee waarbij ik moest denken aan de ontmoeting van daarnet en de uitdrukking ‘met je neus in de lucht lopen’.

Ze zag er plotseling verrast uit, stopte en keek hem aan en verstrakte. Ik hoorde bijna het knarsen van haar tanden. “Als ik een les had, Dr Roche, zou ik op tijd zijn,” snauwde ze, met de nadruk op het woord ‘dokter’. “Maar die heb ik pas vanmiddag.”

“O,” fluisterde hij, terwijl hij letterlijk een stap terug deed. “Vooruit dan maar.”

“Nou bedankt voor de tip hoor,” zei ze, haar hoofd afwendend en doorliep.

Ik draaide me om maar niet voordat de man mijn spottende uitdrukking zag. Hij keek me zijdelings onderzoekend aan en haaste zich verder.

“Professor?” Het was Ellen die zicht naar me toe draaide.

“Alsjeblieft,” ik corrigeerde haar, “we zijn hier allemaal collega’s, hoor. Noem me ‘Felly’.”

“Wat een leuke naam. Is het een afkorting ergens van?”

“Van ‘Felicia’, dat betekent ‘de gelukkige’. Ik was de tweede van een tweeling die op die dag geboren werd, de eerste was een jongen en mijn moeder vertelde me dat ze gelukkig was ook een meisje te hebben.”

“En de naam van je broer is ‘Fortunus’ met ‘Forti’ als bijnaam. Toch?”

“Nee, het is ‘Filip,” zei ik lachend.

Ze lachte terug. “Zou je het vervelend vinden als ik bij je in de les kom zitten? Zoals je net gehoord hebt van de ‘big boss’ heb ik niks te doen op dit moment.”

“Geen probleem.” Ik opende, licht hoofdschuddend, de deur naar mijn lesruimte. Zou ze zich realiseren hoe onhandig ze klonk? “Je zou me wel een dienst kunnen bewijzen, Ellen. Wil jij de lichten aandoen terwijl ik de computer opstart?”

“Ook geen probleem. Dus, vind je het leuk om hier les te geven?”

“O, ja. Ik mag het wel. En jij?”

“Prima. Alleen het samenwerken met onze directeur...”

“Ik zag dat hij wat kortaf tegen je was.”

“Hij denkt dat ik geen respect heb, maar ik weet niet waarom hij het zo hoog in zijn bol heeft. Je geeft iemand een titel en ze denken dat ze alles mogen.”

“Hij is wel je directeur.”

“Praat me er niet van. En, nee, ik hoef dit natuurlijk niet persoonlijk op te vatten. Hoe kan ik ook als hij zo tegen iedereen is? Jeeminee Felly, die maakt echt misbruik van zijn positie.”

Ik gaf maar geen antwoord want ik kende iedereen nog niet zo.

“Maar we hebben zo onze maniertjes om deze snel aangebrande meneer terug te pakken. We noemen hem ‘Dr Kakkerlak’ achter zijn rug om.”

Ik lachte. “Hoe zijn jullie daar nu opgekomen?”

“Een geniale inval van Sinead: Collin Roche – ‘Cockroach’ – ‘Kakkerlak’. Hij heeft via zijn vrouw deze baan aan het taleninstituut gekregen.”

“Echt waar? Hoe zo?”

“Relaties, relaties.”

“Nou, dat klopt dan wel.” Ik stopte mijn memorstick in de computer en opende het bestand voordat ik de beamer aanzette. “Okee, het werkt!” zei ik met een zucht. “Ik kon de boel niet aan de praat krijgen, de vorige keer. Ik moest die knorrige onderhoudsman erbij roepen.”

“O ja, nog zo een, die ouwe Gabe O’Phun.” Ze rolde met haar ogen. “En hij is vanaf de eerste dag chagrijnig geweest. Ik weet het niet, Felly.” Ze zuchtte. “Ik blijf tegen mezelf zeggen dat ik mijn vakantie fietsend door Spanje door had moeten brengen in plaats van Spaanse kids les te geven in de zomer in Ierland.”

Ik keek haar aan en merkte op dat ze veel op mijn nicht leek. Echter mijn nicht zou nooit voor deze retro-Victoriaanse look gegaan zijn, het strakke vest van Schotse tweed, gedragen over een kanten knoopjesblouse met een opgespelde camee, maar wat op de een of andere manier wel werkte voor Ellen. Met haar laag opgestoken haar zag ze er meer dan opvallend uit. “Dus, hoe krijg je het voor elkaar om je zo weinig van deze kerels aan te trekken? En waarom ben je van gedachten veranderd?”

“Een woord: ‘Papa’. Hij denkt dat ik lui ben en niks van mijn leven maak.”

Ik lachde. “En doe je dat dan wel?”

Ze lachde terug. “Ik doe mijn best.”

“Les geven is toch niet zo een slechte job?”

“Misschien niet helemaal, maar het is hard werken met deze kinderen. Alleen, wanneer je in je leslokaal bent is dat een beetje je privé-koninkrijkje. Dat wil zeggen, als je tenminste niet constant geobserveerd wordt door de man aan de top.”

“De half-god, ja, ik ken het type.”

Ellen kwam naast me zitten terwijl ik door mijn aantekeningen snuffelde. Ze begon te fluisteren alsof er nog iemand aanwezig was die mee luisterde. “We weten allemaal dat de kakkerlak iets met Tricia Calloway had.”

“Ik legde mijn notities neer. “Wat zeg je nou?”

“Vraag het maar aan iedereen, maar pas een beetje op met Sinead. Zij en Tricia konden niet echt goed met elkaar opschieten. Eigenlijk, ik denk dat ze elkaar haatten.”

“Maar waarom?”

“Iets uit het verleden, denk ik. Ze zaten op dezelfde katholieke school. Het kan gebeuren. Godzijdank ben ik protestant opgevoed.”

“Ik dacht dat bijna iedereen in deze streken katholiek was.”

“Niet iedereen, Felly. Ik ben zelf redelijk een pagan.”

Ik moest daarom lachen. “Nou, dan zal de les van vandaag je wel aanspreken.”

Haar gezicht klaarde op. “Wat bedoel je? Ben jij er ook een?”

“Nee, maar ik zal je er als een laten denken.”

“Hoe bedoel je?”

“Het wordt logika genoemd, het type logika van Thomas van Aquino en Aristoteles.”

“O, op die manier.”

Goed, ik had haar weer aan het lachen gekregen.

TWEE

Voordat ze met haar middagklassen begon had Ellen me uitgenodigd om later naar de lokale kroeg te komen waar alle docenten vaak naartoe kwamen na school. *The Gate* in het centrum was de meest populaire plek voor de jeugd was me verteld, maar de kroeg op de grote markt aan de kant van de haven had meer karakter en behoorlijk wat geschiedenis. Het was makkelijk voor me om er even langs te gaan, aan het marktplein en op loopafstand van de Swallow, mijn woonboot. Ik was al eerder in *Moby Dicks* geweest, maar alleen uit nieuwsgierigheid. Filmregisseur John Huston had heel wat tijd doorgebracht in deze pub waar hij de verfilming van de originele *Moby Dick* film met Gregory Peck in 1956 had zitten voorbereiden. Waar ik vooral van hield aan deze bruine kroeg, was niet haar enigzins donkere, berookte interieur, maar haar typische Ierse 'box house' style in baksteen en stucwerk, geschilderd in karamel-bruin met lichtgroene randen. Er waren overal ramen die uitkeken over de Blackwater rivier en ze lieten het anders donkere en smoezelige interieur af en toe gloeien met het invallende licht. Ik kon me zo voorstellen wat die sprekende kleuren zouden doen met alle bakstenen rijtjeshuizen van Nederland. Zo levendig beschilderd zouden ze mijn land met haar redelijk puriteins pragmatische achtergrond eruit laten zien als een compleet nieuw land. Niet slecht, niet slecht, dacht ik.

Ik bestelde een Guinness en wachtte tot de inhoud zich een beetje gezet had en afgetopt werd. Toen hefte ik mijn glas naar de meisjes.

"Sláinte," mompelden ze tegelijk.

"Ik ben maar een keer in Amsterdam geweest," zei Ellen. "En ik probeer me te herinneren hoe ze daar toasten. "Proost' was het, geloof ik."

"Proost," zei ik, dat bevestigend door te klinken.

"Ik herinner me 'dank you veel' ook, dat ik altijd verkeerd uitspreek."

"En ik weet zeker dat ze je poging op prijs stelden."

Sinead gromde, heel licht, maar ik merkte het. "Dus vertel me eens over de plons die je gehoord hebt."

"Ja," riepen ze allemaal tegelijk.

“Niet veel over te vertellen, eigenlijk. Ik sliep.”

“’t Was geen ongeluk,” zei de stille. Haar mondhoeken naar beneden terwijl ze aan haar glas met cider nipte.

“Weduwe Donnelly vertelde me hetzelfde en dat bijna iedereen die hier woont kan zwemmen. Maar ongelukken kunnen gebeuren op woonboten,” zei ik, terwijl ik haar aankeek, “zoals overal.”

De stille keek naar haar drankje en zei niets meer.

Ik bleef haar aankijken terwijl ik uitlegde wat ik bedoelde. “Ze kan, bijvoorbeeld, uitgeleden en gevallen zijn.”

Sinead zei, “En de anderen hebben me verteld dat je gezegd had dat je een plons gehoord hebt.”

“Misschien. Het klonk in ieder geval als een plons, maar ik weet het niet helemaal zeker.”

Ik slurpte wat van het smakelijke schuim bovenop mijn Guinness en voelde me een beetje schaapachtig omdat het geluid dat ik maakte me herinnerde aan wat een kind met een rietje kan doen.

Niemand scheen dit echter te merken of er iets om te geven. Mijn ogen dwaalden langs de foto’s aan de muur, veel ervan waren scènes van het werk van John Huston. Een sprong eruit tussen de anderen, een dorpsgezicht dat ik herkende van de havenkant. De foto stond vol met met acteurs, sterren van de film en figuranten die eruit zagen als familieleden die hun vertekkende geliefden om helsen. Ze keken allemaal een beetje vreemd. Iedereen met een elementaire kennis van literatuur kon waarschijnlijk zien dat deze scene zo in elkaar was gezet om het publiek alvast iets te laten merken van het gevaar dat dreigde. Het was *Ahab* en zijn loyale scheepsbemanning, die bijna allemaal omkwamen vanwege zijn obsessie en hardnekkige achtervolgingen van die grote witte walvis. Alleen in mijn gedachten waren het meer de avonturen in het boek die naar boven kwamen en niet de beelden van de film. Ik had Herman Melville’s roman in het Nederlands gelezen, lang geleden, en ik kon me tot op deze dag nog steeds de eindeloze discussie’s herinneren op het gymnasium, over de verontrustende momenten van de voordurende strijd van Ahab, zo dapper maar ook zo breekbaar menselijk op het moment dat hij oog in oog kwam te staan met de overdonderende aanwezigheid van die walvis.

“Als het enkel een ongeluk was geweest waarbij ze verdronken was, dan zou het lichaam van Tricia gezonken zijn en niet zo snel aan de waterkant gevonden zijn.”

Ik maakte me los van mijn gedachten en zag Ellen spreken. Ik nam nog een slokje van mijn Guinness. “Hoe zit het met het getij? En wie zijn dan die lui de weduwe Donnelly de bootmensen noemt?”

Sinead sneerde. “Die verdomde varende handelaars op de rivier, bedoel je?”

Ellen klikte met haar tong, haar aankijkend met een blik van afkeer. “Die lui zijn ongevaarlijk genoeg. Ze zijn alleen anders.”

“Ze leven nog op de ouderwetse manier,” zei de stille.

“Snap ik. Dat is geen misdaad.” Ik nam nog een slok. “En, hoe zit dat met die directeur van jou? Nogal grof, niet waar?”

Twee van de docenten kuchten hardop terwijl Ellen me onder de tafel tegen mijn been schopte met een verontschuldigende uitdrukking op haar gezicht. Ze bewoog haar ogen richting de bar waar ik het gekreukelde pak ondeckte, het lijf gebogen op zijn kruk, een whiskey naar binnen gietend.

“Weet je, die twee doen het met elkaar als konijnen,” fluisterde Sinead, een beetje te hard, dacht ik.

De stille ging rechtop zitten en trok haar borstelige wenkbrauwen op. “Pas op wat je zegt, Sinead.”

“Dus, wie is er de mist in gegaan dan, Mary?” Ze tuurde terug en keek daarna naar me terwijl ze zachtjes verder ging, “De kakkerlak is getrouwd. Met twee dochtertjes!”

“Mary heeft gelijk,” bevestigde ik. “Wie verdacht wordt moet je niet zomaar zwart maken, tenzij je er bewijzen van hebt. Anders haal je je allerlei problemen op je nek.”

“Zoals laster, bedoel je?”

Ellen knikte. “En niet te vergeten, je baan kwijtraken, Mary.”

Ik was het er mee eens. “Je hebt bewijs nodig, harde feiten.”

Sinead dronk de rest van haar drankje op. “Of op zijn minst de handigheid om jouw man alles te laten vertellen met dezelfde vaart als hij zijn whiskey naar binnen werkt.”

“Als iemand hem dat kan laten doen, dan ben jij dat wel.”

“Ik ben niet gek, Ellen. Dus wie heeft er nog zin in iets? Ik betaal het volgende rondje, jongens.”

Ellen antwoordde, “Ik hoef niets meer, hoor.”

“Ik zit zonder centen tot het salaris komt,” zei Mary, “maar als jij betaalt dan neem ik nog een cider.”

Sinead gooide haar haar naar achter en lachte. “Neem dan liever een ‘Sneeuwitje!’”

“‘Sneeuwitje?’”

“Negeer haar. Ze denk dat we ons drinken niet serieus nemen.” Ellen schonk meer melk in haar thee en dronk hem op. “Maar kijk de kakkerlak nou eens. Hij is behoorlijk aangeschoten.”

“Jeeminee, en Sinead loopt recht op hem af. Misschien zou ik....”

“Kom nou, Mary. Laat haar maar. Ze kan hem best wel aan.”

Dat was voor mij het moment om ‘doei’ te zeggen tegen iedereen en maakte beleefd dat ik weg kwam.

Toen ik terug op de Swallow was, moest ik even liggen omdat ik een hoofdpijn op voelde komen. Ik nam een pijnstillertablet en ging languit liggen op de lange bank die tegen de wand met schrootjes stond, net onder de grote erkerramen. Ik staarde omhoog naar de kleurige, geblokte gordijnen en ik kon me zo voorstellen dat de weduwe ook wel van enig comfort hield, net als ik. Extra grote kussens lagen overal, hun contrasterende, en bij elkaar passende patronen, zorgden voor speelse kleurenschema's.

Ze had het interieur van deze woonboot goed voor elkaar gekregen en ik kon me zo voorstellen dat ze in haar jeugd een behoorlijk interessante figuur was geweest. Echter, nu ze op leeftijd was, werd het oude mens meer gezien als de roddeltante van het dorp. Jeugd mag grenzen overschrijden en jeugd kan zich kleden zoals ze wil. Als iemand op leeftijd is, worden die kwaliteiten alleen maar gezien als een teken van seniliteit en smakeloosheid. Hoe oneerlijk!

Ik pakte een boek dat op de koffietafel lag, een thriller, en probeerde me te concentreren op de pagina waar ik gebleven was. Mijn ogen begonnen een beetje te branden terwijl de hoofdpijn zich naar mijn voorhoofd verplaatste. Ik

legde het boek weer terug, liep naar de keuken en kwam terug met een ijspak, eerst nog een pijnstiller nemend. Behalve deze hoofdpijn was het eigenlijk best een goede dag geweest voor me. Misschien was het 't bier dat de hoofdpijn veroorzaakt had. Wat een verschrikkelijke gedachte om te moeten ontdekken dat ik allergisch was voor Guinness. Nee, het kwam waarschijnlijk door de vermoeidheid. Ik bevond me in een ander land en moest nog acclimatiseren. Ik opende een van de erkerramen en snoof de koele buitenlucht op. Ik wilde de geuren van Ierland in me opnemen, alleen, wat ik rook was de geur van frisse lucht, vermengd met de lucht van het rivierwater in de riviermonding, een vaag zoutige en onbestemde geur die de kruidige lucht van de Ierse zee overtrof. Het was geen onprettige geur, alleen niets bijzonders. En ik voelde me plots ook erg moe van de drukte en het gebabbel in de kroeg, ofschoon ik het waardeerde om opgenomen te worden door de groep taaldocenten, in het bijzonder de uitnodiging om na school wat te gaan drinken.

Ik was alleen nog steeds een geaccepteerde buitenlander. Ik was niet veel ouder dan de anderen, een paar jaar, en het gevoel om in de groep binnengelaten te worden was een prettig gevoel. Ik wou dat ik een opname had kunnen maken van al het geklets waar ik zo om moest lachen. Maar 'Sneeuwitjes'? Dat was een oude uitdrukking, meer afkomstig van vóór het MTV-tijdperk. Ook een van die uitdrukkingen die, zonder twijfel, uiteindelijk weer tot het verleden zouden behoren. Het waren eigenlijk de lokale gewoontes en inzichten die me fascineerden, zoals ze bijvoorbeeld een dialoog konden beïnvloeden en ik had graag van dialect een langduriger studie willen maken. Ik kon trouwens de persoonlijke gewoontes van deze docenten ook goed afleiden van de manier waarop ze zich gedroegen. Ik zou zeggen dat het af en toe net kinderen waren die elkaar plaagden en achterna zaten op het dorpschoolplein.

Ellen had me tijdens mijn les verteld dat ze van Killarney was. Een meisje, afkomstig van het graafschap Kerry, net als mijn vrienden trouwens, de Robinsons in Kenmare. En ik gaf nu les in wat vaak 'The West Country' werd genoemd. Dus al de andere docenten die ik tot nu toe ontmoet had, waren eigenlijk van hier. Sinead, Tricia and Mary kwamen zelfs uit de directe omgeving, geboren en getogen in Youghal. Het feit dat Sinead and Tricia rivalen op school waren geweest was ook interessant, zelfs veelbetekenend. Was er ook rivaliteit geweest tussen hen in hun relatie met Dr. Roche? Dat was moeilijk te begrijpen omdat hij, in plaats van een dynamische, een meer een wat achterbakse persoonlijkheid had. Maar het kon ook verklaren waarom de meiden niet goed met elkaars gezelschap konden omgaan. Volgens Ellen was de spanning tussen hun echter al veel langer geleden begonnen.

Ik had eigenlijk in Moby Dicks moeten blijven hangen om te zien wat Sinead van plan was met de Kakkerlak. Als ik nou maar thee had besteld, had ik het uit kunnen zitten, of, misschien was het juist de sterke thee van deze ochtend die mijn hoofdpijn veroorzaakt had.

Guinness, was me verteld, werd overal op dezelfde manier gebrouwen. Alleen smaakte het bier nergens beter dan in Ierland. Wat was dan het verschil in smaak, hier en in het buitenland? De overal aanwezige geuren van de Ierse flora en fauna, in de koele morgen of in een regenachtige nacht? Of misschien de doordringende lucht van wat de zee aangebracht en achtergelaten had? Wat te denken van de zurige geur van paardenmest, de zoute lucht van zeezand, vermengd met de aardegeuren van pasgestoken turf? Ik kreeg soms het onwaarschijnlijke gevoel dat het ook te maken had met de lage wolken die zich als mist verdikten vlakbij de grond. Veranderden al deze eigenschappen de smaak van Guinness in Ierland? 'Guinness is good for you', beweerde de naoorlogse advertentiecampaagnes. Ik sloot mijn ogen met het ijspak rustend op mijn voorhoofd. "Guinness is good for you, zeker...", kreunde ik. "En vertel dat mijn hoofd maar eens."

Toen ik wakker werd was het donker. Mijn kleine dikke Perzische kat wreef zich tegen mijn arm die op een vreemde manier los van mijn lijf aanvoelde. Mijn hoofdpijn was nu weg. Ik masseerde het prikkelende gevoel in mijn arm en reikte over naar de kat om haar lange zijden vacht te strelen. Ik gaapte, liet mijn arm daarna naar de vloer hangen waarbij mijn vingers licht over de verhoogde bloemenpatronen van het tapijt gingen. Ik vroeg me af waar de weduwe voor een boot zo'n ongewone vloerbedekking had gekocht, de okerachtige tinten kwamen echter goed overeen met de warme roden, gelen en bruinen van de rest van het interieur. Misschien had ze het tapijt lang geleden gekocht in de tijd toen haar echtgenoot nog leefde. Hoe zou het voor hun geweest zijn, levend langs en op de zwellende en afgaande rivier, het kalmige tij dat hen waarschijnlijk een gevoel van vredigheid gaf alsof hun leven samen nooit op zou houden. En daar was ze zoals ik haar nu kende, een eenzame bemoeial met weinig anderen om haar gezelschap te houden dan haar drie katten. Ik stond op en rekte me uit en rommelde wat in de keuken om iets te eten klaar te maken. Ik speelde met het idee om terug te lopen naar de pub voor een kom vissoep. Wat was ik lui geworden. Misschien kon ik de prei en wortels wokken die ik vers bij de groenteboer had gekocht om ze met de rijst te eten die ik nog in een kastje had staan. Als ik wat van de Indonesische ketjap zou gebruiken, die ik van thuis had meegebracht, zou ik er best een maaltje van kunnen maken. Hmm, het kon me eigenlijk niet zo bekoren. Ik gaapte opnieuw en tuurde in het kastje beneden naar een kleine pan toen ik het vierkante, donzige poezenhoofd, mijn Nikki, tegen me aanvoelde duwen. In plaats van om haar eten te miauwen, zoals de meeste katten doen, koos zij ervoor me in een spelletje staren te betrekken, haar ogen bol met een komische uitdrukking alsof ze een vervelend insect ingeslikt had. Terwijl ze haar oren naar achter draaide, sprong ze op en danste op een vreemde manier, alsof ze tijdelijk haar verstand verloren had. Ik lachte hardop en ze wist dat ze me zo ver had dat ik een van de kleine blikjes tonijn open zou maken die ik voor haar gekocht had. Maar wie weet wat een kat echt denkt, als ze

denkt? Anders dan eten, slapen en op instinctieve manier op elk bewegen voorwerp springend dat haar alerte blikveld binnen komt?

Na het wokken deed ik de Pers in haar kattentuigje, een vreemd uitzierend ding. En katten kunnen eigenlijk niet uitgelaten worden als honden. Het ding had een nekbandje met daaraan bevestigd tuigje en dit moest allemaal vastgeklikt worden voordat we langs de rivieroever konden gaan lopen. Het rook zo lekker fris buiten en er was geen regendruppeltje te bekennen. Perfect. En wat het uitlaten van de kat betreft, die van mij was niet half zo moeilijk als de paar anderen die ik in het verleden had gehad. Ze stopten voor elk blaadje dat door de wind op hun pad terecht kwam en spongen op iedere bewegende schaduw. Daaraantegen had ik het idee dat deze wandelingen voor mijn Pers meer een sociaal gebeuren was, omdat voorbijgangers zonder mankeren stopten om haar te bewonderen en te aaien. Ze stapte naast me, haar staart hoog in de lucht alsof ze al het aaien verwachtte dat spoedig en onvermijdelijk zou volgen. We waren net op pad toen ik even naar de rivier keek en Rita, een van de bootmensen, aan boord van haar wit met groen geschilderde roeiboot zag. Ze zag me ook en begon te zwaaien terwijl ze korte bevelen gaf aan de jongeman die voor haar roeide. Hij deed er niet lang over om de afstand af te leggen naar waar ik en mijn kat stonden. Hij legde de boot vast terwijl Rita uitstapte en naast me hurkte om de kat achter haar oren te krabbelen. De jongeman kwam erbij en gaf me een verlegen glimlach terwijl hij zich voorstelde als haar zoon. "Declan Costello," zei hij beleefd mijn hand schuddend. Hij leek erg op zijn moeder en was niet eens veel langer dan haar. "En wa's dit voor 'n pluizenbol, hè?"

Ik lachte terug. "Nikki, de dikke kleine Pers die denkt dat ik haar slavin ben."

"Ziet eruit als een raskat. Doe je wedstrijden?"

"Ze zit nooit stil," zei ik tegen hen allerbei. "Deze heeft een eigen willetje en ik heb het erger gemaakt door haar te verwennen."

De zoon boog om de vacht van mijn Pers te aaien, die zich verlustigde in hun aandacht, de rug hoog gekromd.

"Kleine prinses," zei ik, de opmerking van de weduwe Donnelly herhalend.

"Zo is't," beaamden ze beiden, lachend.

Rita stond het eerst op en sloeg het stof van haar broek. "Wat denk je van een kopje thee met mij en mijn zoon?"

“Nou, bedankt, maar nee, ik denk niet dat mijn kat het leuk zou vinden aan boord van jouw roeiboot. Ik denk dat ze uit angst er zelfs uit zou springen.”

“’n Andere keer dan?”

Ik knikte, lachend. “Dat zou ik leuk vinden.”

Ik wilde hen vragen wat ze wisten van Tricia Calloway, maar ik wilde ook oppassen niet te nieuwsgierig te lijken. Het was duidelijk dat ik me steeds meer met deze bootmensen bezig hield en ze fascineerden me. Ofschoon ze duidelijk van Ierse afkomst waren, misschien wat de ‘black Irish’ werd genoemd, met bijna Spaanse trekken, herinnerden Rita en Declan me enigszins aan de zigeuners die ik in Nederland had gezien en anderen, afkomstig van de Balkan uit landen als Bulgarije en Roemenië. Misschien lag hier ook een verbinding met de oude druïden, wie weet? Maar ik was er zeker van dat de Gardaí, de Ierse politie, hen al ondervraagd had over zaken die ik zelf graag wilde weten maar niet zomaar durfde te vragen. Zoals het lag was ik bang om een verkeerde indruk te wekken naar deze mensen, wat ik zeker niet wilde doen. Ik nam aan dat ze als groep op de rand van de maatschappij, redelijk wantrouwend ingesteld waren. Ik zou waarschijnlijk gaan lijken op de weduwe Donnelly met al haar nieuwsgierigheid. En wat wist ik van hen en hun gewoontes? Ze waren een volk waar ik zelfs niets van af had geweten voor ik nu deze twee had ontmoet. Nee, ik moest mijn nieuwsgierigheid maar even opzij zetten, zeker omdat ik helemaal geen idee had hoe ik mijn vragen moest formuleren zonder te veel aandacht te trekken. Ik wilde me maar niet te veel als een politieagent gedragen zonder er echt een te zijn.

Ik beet bijna op mijn tong en nam afscheid en besliste dat ik dat kopje thee in de zeer nabije toekomst met hen zou hebben, maar niet samen met mijn gekke kat-aan-een-lijntje. Ik wandelde terug naar huis met de ‘kleine prinses’, haar staart nog steeds in de lucht en met een zelfingenomen uitdrukking, dat wil zeggen, slechts voor een paar seconden, voordat ze weer een insect zag en alles en iedereen vergat, die wel - of niet - in haar gedachten waren.

